



Foto: Skovdyrkerne Øer

Etablering af vildtagre

Etableringen af en eller flere vildtagre på et terræn kan kompensere for nogle af de mangler for vildtet – føde og dækning -, som det effektive landbrug medfører.

De små-vildtarter (især hare, fasan og agerhøne) har trange kår i Danmark. Det skyldes et stadigt større krav om et effektivt landbrug, hvilket har resulteret i et øget forbrug af pesticider samt sløjfning af mange levende hegn, diger, små remiser og mergelgrave. Dertil kommer at der til tider er et højt rovvildtstryk.

I takt med at de mange levesteder for vildtet er forsvundet og at den naturlige produktion af fødeemner er reduceret er det åbne land generelt blevet ringere et ringere levested for vildtet. Som lodsejer kan du hjælpe småvildtet ved at etablere vildtagre.

Målsætningen er vigtig

Før du beslutter dig for at etablere en vildtager på dit terræn, er det vigtigt at have fokus på formålet med vildtageren. Eller sagt lidt anderledes: »Hvilke mangler på terrænet er det, vildtageren skal udbedre?«

Overordnet set, kan en vildtager tilbyde vildtet to ting:

- Dækning
- Føde

Den dækningsgivende vildtager

På et terræn, som hovedsageligt består af åbne marker, kan det være en stor hjælp for vildtet at etablere en vildtager, der kan tilbyde læ for vind og vejr samt beskyttelse mod flyvende rovvildt.

Som eksempler på dækningsgivende afgrøder kan nævnes: Majs, jordskokker, hamp og foder-marvkål.

Husk at ønsker du at etablere en vildtager, der øger terrænets bæreevne, og dermed vildtbestanden, så kan den dækningsgivende vildtager ikke stå alene. Den skal kombineres med en eller flere vildtagre, der sikrer et godt og stabilt fødegrundlag.

De fødeproducerende vildtagre

Der er tre typer af fødeproducerende vildtagre:

- Den **frø**-producerende vildtager
- Den **grønføde**-producerende vildtager
- Den **insekt**-producerende vildtager



På et terræn, hvor landbruget drives effektivt, er der som regel mangel på alle tre fødeemner. Det er derfor en fordel at så vildtafgrøder i blandinger, som producerer alle tre slags føde.

Placering og størrelse af vildtageren

Vildtageren placeres, hvor vildtet har sin naturlige færden: Det vil sige langs skovkanter og læhegn, ved vandhuller og i skoven eller i remisen.

En dækningsgivende vildtager, kan med fordel etableres langs et levende hegn eller omkring en lille mergelgrav eller remise. Dermed bliver det samlede areal på disse bevoksninger større, og vildtet får dermed bedre dækning.

Den dækningsgivende vildtager, kan selvfølgelig også placeres midt på en mark, hvor den for en tid kan fungere som remise.

Der er ingen tommelfingerregel for, hvor stor en vildtager bør være, men jo flere områder man kan afse til at etablere vildtagre,- desto bedre.

Der er dog et princip for vildtagerens udformning, der vil gøre den yderligere »vildtvenlig«: Jo længere vildtageren er, desto større del af terrænet (og dermed vildtet) vil få glæde af den. Altså hellere en lang og smal vildtager end en kort og bred.

Lokalitetstilpasset etablering

På udyrkede marker efter en spildfrøgivende afgrøde, f.eks. efter en kornmark, kan vildtageren med fordel etableres som spildfrøbrak.

En udyrket mark med et tyndt dække af spildfrø er noget nær det ideelle. Enårig ukrudtsarter spirer frem og giver både føde og insekter samt der er konstant variation i tætheden af plantedækket. Herved opnås der dels åbne områder at tørre/sole sig i og dels tætte områder, hvor der kan søges skjul. Floraen, som etablerer sig, er naturligt tilpasset marken og tilgodeser vildtet bredt.

Allerede i det andet år mister den udyrkede mark dog sin fødemæssige værdi, idet fremspiringen af etårige ukrudtsarter falder. En udyrket mark beliggende på samme sted flere år i træk, kan derfor gøres mere attraktiv for vildtet ved anlæg af vildtstriber.

En traditionel etablering foregår ved pløjning af arealet efterfulgt af en harvning. På humusrige og fugtige steder kan det være godt at anvende en fræser.

Etablering af vildtagre i skovjord

Succesfuld etablering af vildtagre i skov kræver ofte en jordforbedring. Der bør kalkes på skovjord, da reaktionstallet her er lavere end på landbrugsjord.



Normalt vil en grundgødsning også være nødvendig af hensyn til at vildtagerens vækst. Det er specielt vigtigt, hvis formålet er at producere grøntføde til hjortevildt og harer.

Skovjorden mangler ofte den omsætning og struktur, der er i en almindelig landbrugsjord. Dette kan afhjælpes ved at tilføre husdyrgødning, for eksempel i form af gylle.

Etableringstidspunkt

De fleste frø, der anvendes til vildtagre, spirer bedst ved en jordtemperatur på 8 – 10 grader og derover. Der er derfor ingen grund til at så vildtageren i det tidlige forår.

En jordtemperatur på 8 – 10 grader gør, at frøet hurtigt spirer og dermed får lettere ved at konkurrere med ukrudtet.

Du kan roligt vente med at så vildtageren 2 – 4 uger senere end normale markafgrøder. En senere såning gør også, at vildtafgrøden modner senere, og dermed står klar, når vinteren sætter ind.

Arter til vildtageren

Det vil ofte være en fordel at anvende en frøblanding, når vildtageren etableres. Herved kan vildtageren både yde dækning og producere forskellige fødeemner. Du kan læse mere om gode frøblandinger i faktabladet 3.3.11 »Gode frøblandinger til vildtagre«.

Øerne Tlf: 62 62 47 47 oer@skovdyrkerne.dk
Vestjylland Tlf: 96 10 10 96 vest@skovdyrkerne.dk
Syd Tlf: 75 86 73 88 syd@skovdyrkerne.dk

Midt Tlf: 86 89 32 22 midt@skovdyrkerne.dk
Nord-Østjylland Tlf: 86 44 73 17 sno@skovdyrkerne.dk

Vi er Danmarks største medlemsejede virksomhed indenfor skov og landskab med mere end 5.000 skovejere, juletræsproducenter mv. som vi hjælper med rådgivning, entrepriser og salg.

Skovdyrkerne · Sekretariatet · Parallelvej 9A · 8680 Ry
info@skovdyrkerne.dk · www.skovdyrkerne.dk

SKOVDYRKERNE